

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Κόνιτσα: 6-09-2023
Αρ.πρωτ.

ΠΡΟΣ: Πίνακας Αποδεκτών

Ταχ. Δ/ση: Κόνιτσα
Ταχ. Κωδ: 44100
Πληροφορίες: Νικόλαος Χατζηρούμης
Τηλέφωνα: 2655022559
E-mail: daskon@eedphm.ypen.gr

ΚΟΙΝ: Πίνακας Κοινοποίησης

ΘΕΜΑ: «Ενημέρωση πολιτών σχετικά με περιστατικά εμφάνισης αρκούδας πλησίον ορεινών οικισμών και σε κατοικημένες περιοχές ευθύνης Δασαρχείου Κόνιτσας».

Το Δασαρχείο Κόνιτσας με αφορμή περιστατικά εμφάνισης αρκούδας πλησίον ορεινών οικισμών και σε κατοικημένες περιοχές ενημερώνει τους πολίτες και ειδικότερα τους γεωργούς, κτηνοτρόφους και μελισσοκόμους τόσο για τις ενέργειες που πρέπει να κάνουν σε περίπτωση συνάντησης με αρκούδα όσο και για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αποφυγή και την πρόληψη ζημιών από το εν λόγω είδος.

Τονίζεται ότι η καφέ αρκούδα είναι απόλυτα προστατευόμενο είδος με βάση την εθνική νομοθεσία [άρθρο 258, παρ. 2ε και 2ζ (ΝΔ 86/69) του Δασικού Κώδικα], ενώ περιλαμβάνεται και ως είδος προτεραιότητας στα παραρτήματα II και IV της Οδηγίας των Οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ). Επίσης, περιλαμβάνεται στο παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης ως είδος υπό αυστηρή προστασία, ενώ το εμπόριο της καθώς και το εμπόριο τμημάτων της απαγορεύεται σύμφωνα με τη Σύμβαση CITES.

Βασικές πληροφορίες για το είδος:

- Η αρκούδα είναι ένα είδος της τοπικής μας πανίδας ζει σε ορεινά και ημιορεινά δάση ενώ είναι αυστηρά προστατευόμενο από την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και η θανάτωσή της τιμωρείται από το νόμο.
- Έχει εξαιρετική όσφρηση, πολύ καλή ακοή και όχι τόσο καλή όραση.

- Έχει εξαιρετική μνήμη και αντίληψη.
- Ο ζωτικός της χώρος είναι 100-150 χλμ2 για ένα θηλυκό και έως παραπάνω από 400 χλμ2 για ένα αρσενικό άτομο και οριοθετεί την επικράτεια της.
- Αν δεν ενοχληθεί, ακολουθεί συγκεκριμένη ρουτίνα στις καθημερινές της μετακινήσεις. Χρησιμοποιεί την ίδια όχθη ρεματιάς και τον ίδιο δασικό δρόμο για τις μετακινήσεις της, το ίδιο μονοπάτι για να πάει στη φωλιά της και τους ίδιους οπωρώνες για να βρει φρούτα.
- Η όρθια στάση της είναι συμπεριφορά ανίχνευσης ή και φόβου και όχι επίθεσης. Αυτά σημαίνουν πως αντιλαμβάνεται εύκολα τον γύρω της χώρο και συνήθως καταλαβαίνει πολύ νωρίτερα την παρουσία του ανθρώπου από ότι ο άνθρωπος τη δική της παρουσία και απομακρύνεται.
- Κάτοικοι σε πολλές περιοχές της Ελλάδας που ζουν κοντά στο βιότοπο της αρκούδας δέχονται συχνά περιστασιακές επισκέψεις. Η προσέγγιση κατοικημένων περιοχών από την αρκούδα γίνεται κυρίως για την εξεύρεση τροφής.
- Οι ζημιές που προκαλεί αποζημιώνονται από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ).
- Να θυμάστε ότι η αρκούδα κινείται κυρίως από το σούρουπο ως την αυγή καθώς και ότι μπορεί να χρησιμοποιεί την περιοχή ως πέρασμα.

Οδηγίες προσέγγισης:

Σε περίπτωση συνάντησης ανθρώπου - αρκούδας υπάρχει ένας βασικός κανόνας: **«Η αρκούδα δεν πρέπει να νοιώσει ότι απειλείται από τον άνθρωπο».**

Αυτό σημαίνει σε κάθε περίπτωση:

- Κρατάμε την ψυχραιμία μας.
- Μένουμε ακίνητοι.
- Δεν παίρνουμε «απειλητικά» αντικείμενα όπως πέτρες και κλαδιά.
- Προσπαθούμε να οπισθοχωρήσουμε σταδιακά αναγνωρίζοντας την «κυριαρχία» της αρκούδας στο χώρο.
- Δεν τρέχουμε.
- Σε περίπτωση στενών χώρων δημιουργούμε χώρο διαφυγής για την αρκούδα και δεν της «κόβουμε» το δρόμο.

Σε περίπτωση που κινούμαστε στο δάσος:

Για να μειωθεί κατά το δυνατόν ο κίνδυνος συνάντησης στο δάσος με ένα μεγάλο ζώο όπως η αρκούδα, θα πρέπει κάποιος να γνωρίζει ότι:

- Όταν κινούμαστε στο δάσος καλό είναι να κάνουμε αισθητή την παρουσίας μας κατά τακτά χρονικά διαστήματα, κάνοντας έντονους θορύβους με ομιλίες, τραγούδια ή τη χρήση σφυρίχτρας.
- Χρησιμοποιούμε κυρίως δασικούς δρόμους και μονοπάτια και αποφεύγουμε τη διέλευση μέσα από πυκνή βλάστηση.

Σε περίπτωση που είμαστε σε όχημα:

- Παραμένουμε μέσα σε αυτό.
- Δεν ακολουθούμε την αρκούδα αν αυτή συνεχίζει να περπατά κατά μήκος του δρόμου.
- Δεν αναπτύσσουμε ταχύτητα.

Εφόσον η αρκούδα επισκέπτεται τακτικά μια κατοικημένη περιοχή:

- Μην αφήνετε σκουπίδια έξω από τους κάδου απορριμμάτων.
- Μην αφήνετε ανοιχτούς τους κάδους απορριμμάτων.
- Μην πετάτε σκουπίδια και άλλες τροφές σε παράνομες χωματερές κοντά ή μέσα σε οικισμούς.
- Καθαρίστε υπολείμματα από περσινή σοδειά που μπορεί να υπάρχουν σε γειτονικά με τον οικισμό χωράφια.
- Έγκαιρη συγκομιδή καρπών που βρίσκονται εντός οικισμών, ώστε να είναι δύσκολη η ανεύρεση τροφής από το ζώο.

Αποτελεσματική μέθοδος προστασίας εγκαταστάσεων παντός είδους είναι η επισκευή περιφράξεων ή τοποθέτηση ηλεκτροφόρας περίφραξης όπου είναι δυνατόν για την προστασία του γεωργικού, κτηνοτροφικού και μελισσοκομικού κεφαλαίου και η φύλαξη κοπαδιών και κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων από ποιμενικούς σκύλους.

Ο καθαρισμός οικοπέδων, καλλιεργειών ή άλλων εγκαταστάσεων (ιδίως εκείνων που βρίσκονται εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών), από πυκνή βλάστηση ώστε να περιοριστεί όσο είναι δυνατόν η δυνατότητα φωλεοποίησης του ζώου στα σημεία αυτά και φωτισμός περιμετρικά των οικοπέδων, κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων κλπ.

Ιδιαίτερη προσοχή συστήνεται στους κατόχους των οικόσιτων ζώων και τους κτηνοτρόφους οι οποίοι θα πρέπει να ασφαλίζουν κατά τις νυχτερινές ώρες τα ζώα τους και να μην αφήνουν εκτεθειμένα νεκρά ζώα.

Η ενημέρωση της Δασικής Υπηρεσίας, των Δήμων, της Αστυνομίας ή του Πυροσβεστικού Σώματος για τυχόν περιστατικό εμφάνισης αρκούδας θα πρέπει να είναι άμεση.

**Ο Αν Προϊστάμενος
Του Δασαρχείου Κόνιτσας**

Χρήστος Λαγός
Δασολόγος με Α' βαθμό

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Δασικοί υπάλληλοι της υπηρεσίας μας
2. Δήμος Κόνιτσας
Τ.Κ. 441 00 Κόνιτσας
(για ανάρτηση και υποβολή του αποδεικτικού **και** ενημέρωση των Τ.Κ.)
3. Δήμος Ζαγορίου
Τ.Κ. 440 07 Ασπράγγελοι
(για ανάρτηση και υποβολή του αποδεικτικού **και** ενημέρωση των Τ.Κ.)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
Μ. Κοτοπούλη 62 Τ.Κ. 454 45 Ιωάννινα
2. Δ/νση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών της Ε.Ε.Δ.Π. Η.-Δ.Μ.
Μ. Κοτοπούλη 62 Τ.Κ. 454 45 Ιωάννινα
3. Εισαγγελία Πρωτοδικών Ιωαννίνων
Δικαστικό Μέγαρο Ιωάννινα
4. Τ.Σ.Φ. Μαστοροχωρίων

- 5. Τ.Κ. 441 00 Πυρσόγιαννη
Αστυνομικό Τμήμα Κόνιτσας
Τ.Κ. 441 00 Κόνιτσα
- 6. Πυροσβεστική Υπηρεσία Κόνιτσας
Τ.Κ. 441 00, Κόνιτσα